

Faustina Ibabe Errasti

*Aramaio, Araba
(1934)*

Aurkibidea

Biografia

Uribarri auzoko Zubitta
auzoan jaioa. Ezkondu eta
kalera joan zen bizitzera.
Etxekoandrea da.

Zintak

ARA-125

- **Proiektua:** Aramaioko ipuinak eta kondairak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arriolabengoa, Divina
- **Data:** 2010-07-11
- **Iraupena:** 62 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin
- **Emalea:** Ozaeta Elorza, Arantza

ARA-126

- **Proiektua:** Aramaioko ipuinak eta kondairak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arriolabengoa, Divina
- **Data:** 2010-07-11
- **Iraupena:** 4 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Emalea:** Ozaeta Elorza, Arantza

Pasarteak

1. Aita eta ama kantariak

- **Erref:** ARA-125/003
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:06:10. **Bukatu:** 00:07:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Gurasoak oso kontulariak ziren. Domeka gauetan sutondoan jarri eta kantuan egiten zuten, batez ere bertsoak. Txirrita, santuen abestiak...</p>

2. Ostarkuaren azpitik pasatuz gero sexuz aldatu

- **Erref:** ARA-125/005
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:08:46. **Bukatu:** 00:09:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

"Arco iris"aren (ostarkua) azpitik igaroz gero sexuz aldatzen dela dio esaerak. Beti errekatik erre kara doa ostarkua.

3. "Bilin-bolon"

- **Erref:** ARA-125/007
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:10:04. **Bukatu:** 00:10:38

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

"Bilin-bolon" kantua. Aitak hanka artean hartu eta kantatzen ei zuen.

4. Azken juizioaren beldurrez

- **Erref:** ARA-125/009
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:11:37. **Bukatu:** 00:14:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Azken juizioarekin izututa bizi ziren. Josafateko zelaian denok agertuko ei gara jainkoari gure ekintzen berri ematen. Misioetan esaten zieten zigorra (sua) ez zela amaitzen eternitate osoan. Mehatxua zegoen beti elizaren aldetik. Maitasuna ez zen aipatu ere egiten.

5. Gureian jende inportantea

- **Erref:** ARA-125/011
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:17:40. **Bukatu:** 00:18:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Gureian jende inportantea bizi ei zen. Esaterako, Ibarguengo ugazaba etxeetako testamentuak konpontzen ibiltzen zen.

6. Torraldeko jauntxoa Aramaioren jabea

- **Erref:** ARA-125/012
- **Iraupena:** 0:02:39. **Hasi:** 00:18:56. **Bukatu:** 00:21:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Historia orokorra
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Torraldeko jauntxoak Aramaio mendean zuen. Ezkontzen ziren neskek berarekin egin behar zuten lehenengo loa. Bertak, Ibabeko alabak, kakaz igurtzi zuen bere gorputza eta horrela ebitatu zuen jauntxoarekin oheratzea.

7. Dontxoren istorioa

- **Erref:** ARA-125/014

- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:21:45. **Bukatu:** 00:23:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

<p>Dontxo, nobioa zuen Ibarguengo neska, desagertu egin zen bat-batean. Nobioa Ameriketara joan zen. Aitak bahituta izan zuen luzaroan alaba. Desitxuratuta eta zoratuta agertu ei zen. Oso ezaguna zen istorio hori Aramaion. Garai ezberdineko istorioak izango ei dira Torraldekoa eta Ibarguengoa.</p>

8. Laminak Albinan

- **Erref:** ARA-125/016
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:24:32. **Bukatu:** 00:26:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Anbotoko Señora ere beldurra sartzeko erabiltzen zuten. Gauez irteten omen zen. Albinan "lamaiñak" (laminak) irteten omen zuten. Politak ei ziren, paita-hankadunak.

9. Katu beltza goruaz jo

- **Erref:** ARA-125/017
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:26:20. **Bukatu:** 00:27:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Andreak irutera joaten ziren etxeetara gauez. Behin katu beltz bat sartu ei zen tximiniatik eta goruaz jo zuten. Hurrengo egunean aldameneko gizona burua markatuta agertu zen. Eurek egin zuten baserrian azkenetariko linu-lana Aramaion.

10. Txikolabandaka, kui-kuike eta mantzanila batzen

- **Erref:** ARA-125/019
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:28:36. **Bukatu:** 00:30:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Asko ibiltzen ziren txikola.bandaka jolasean, elkar harrapatzen. Kui-kuike ere bai. Mantzanila batzen ere joaten ziren, Arangioraino ere bai. Kartetan ere egiten zuten.

11. Uribarriko nesken plana domeketan

- **Erref:** ARA-125/020
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:30:40. **Bukatu:** 00:32:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Uribarrin bezperak entzun, tertuliatxoa egin, herrira jaitsi, denda baten egonaldia egin eta soinua hasten zenean, dantzara. Gero ilunkeran etxera oinez. Negu partean ilunduta egoten zen.

12. Arima galduen beldurra

- **Erref:** ARA-125/021
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:32:48. **Bukatu:** 00:34:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Arima galduen beldurra barruraino sartuta zuten. San Bartolome ondotik pasatzerakoan beldurrez beti. Eibarren suzko armak egiten hasi zirenean amaitu ei ziren horrelako kontuak.

13. 'Ancha Vida', umeak izutzeko

- **Erref:** ARA-125/023
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:34:36. **Bukatu:** 00:36:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

<p>Bazen herrian Ancha Vida ezizenekoa, gorpuzkera bereziko gizona, umeak izutzeko erabiltzen zena: "Antxabida etorriko da ez badozu jaten". Bestalde, bazen indartsu bat, Timoteo, indarreko lanak egiteko deitzen zitzaiona. Gizon ona, nahiz eta zakarkeria batzuk egin.</p>

14. Marixekako elezaharra

- **Erref:** ARA-125/026
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:38:30. **Bukatu:** 00:39:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

<p>Marixekako ermitak badu bere leienda. Ama Birjina karromato batean zihoala, lapurrak irten eta lepoan ebakia egin zion. Ahotsa heldu zitzaion Uribarriko abadeari: "Marixekara aguro". Joan zen eta salbatu egin zuen. Horregatik ei dauka Ama Birjinak lepoa okertuta.</p>

15. Ama Birjina auzoz auzo ponpa handiz

- **Erref:** ARA-125/028
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:39:56. **Bukatu:** 00:42:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

<p>Estibalizko Ama Birjina auzoz auzo ibiltzen zen. Auzoz aldatzeko prestakuntza eta zeremonia handiak egiten ziren. Lorekin arkuak eta guzti. Asentzio Egunez. Behin gogoratzen du krabelinaz egindako kapaz etorri zela. Herri guztiak parte hartzen zuen bai prestakuntzetan bai prozesioan.</p>

16. Uribarriko elizako irudi nagusiak eta kanpandorrearen leienda

- **Erref:** ARA-125/029
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:42:55. **Bukatu:** 00:45:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

<p>Arrosarioko Ama Birjina dago Uribarrin. Jesusen Bihotzak egundoko indarra izan zuen garai batean. Gero Judit eta Holofernes. San Esteban, San Joan eta Santa Ana. Inmakulada ere bai. Uribarriko kanpandorrea haizeak okertu zuen. Leienda bat ere badu.</p>

17. Uholde handia

- **Erref:** ARA-125/032
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:48:02. **Bukatu:** 00:49:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Gogoan du uholde handia, "uraundixak". Plazan metro eta erdiko ura egongo zen. Harizko matazak ateratzen zituen urak biltegi batetik.

18. Arto-maluta somierrak egiteko

- **Erref:** ARA-125/035
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:51:42. **Bukatu:** 00:52:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

<p>Neguan arto-malutak apartatzen ziren somierrak egiteko. Ez ziren oso erosoak somier haiek. Bi lagunek egiten zuten ohe bakoitzean.</p>

19. "Ipurtotzera bialduko zaut kriadu"

- **Erref:** ARA-125/038
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:54:00. **Bukatu:** 00:55:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak

Laburpena:

Gurasoak seme-alabekin haserretzen zirenean, Ipurtotzera eta Atxinera "bidaltzen" zituzten. Aramaioko leku urrunak. "Abarraz emongotsut" zen beste mehatxu bat.

20. Jauntxoak eskola bako suina nahi

- **Erref:** ARA-125/041
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:57:35. **Bukatu:** 00:58:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza

Laburpena:

Seme-alabei eskola eman nahi izan zien aitak. Eskolan ikusten zuen etorkizuna. Ibabetarrak jauntxoak ziren eta suinak eskola bakoak nahi izaten zituzten, menpean eduki ahal izateko.

21. Zergatik geratu zen txepetxa txiki

- **Erref:** ARA-125/044
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 01:00:27. **Bukatu:** 01:01:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

<p>Txepetxak zirina egin zion Ama Birjinari; papargorriak argia egin eta buztanikarak garbitu. Txepetxa txiki geratu zen, zigor gisa.</p>

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com